

FORENINGEN NORDEN

IDEKATALOG for etableringen af en lokal

NORDISK FILMUGE

Dette idékatalog er udarbejdet på grundlag af indlæg og drøftelser på Internt Kursus i februar 2007. Hans Eberholst fra Victoria, som er navnet på den lokale biograf i Sorø, fortalte om deres succesfulde arbejde med en nordisk filmfestival, som Foreningen NORDEN i Sorø tog initiativ til.

Victoria er en biograf fra 1983, som drives som anpartsselskab. Den får lidt kommunal støtte, lidt offentlig statsstøtte og har så en række sponsorer. Biografen drives af personer, der har arbejdet som fritidsinteresse – der er altså ingen lønudgifter. Den offentlige støtte er betinget af, at biografen også har ”smalle” film på repertoire. Denne opbygning gælder for mange lokale biografer.

For det første gælder det om, at en eller flere af medlemmerne i Foreningen NORDENS lokalafdelingens bestyrelse har eller får interesse for nordisk film, og kan se visdommen i at bruge filmmediet til at vække nordisk interesse i lokalsamfundet. Det gælder om at tænke bredt, se sammenhænge.

For det andet gælder det om at vække interessen hos de ansvarlige for den lokale biograf med et godt oplæg (”varen” skal sælges).

For det tredje gælder det om, gerne sammen med den lokale biograf, at skaffe penge til

projektet, da biografen gerne ser en økonomisk garanti. Men husk at det er helt normalt, at folk betaler penge for oplevelser, det glemmer vi ofte i Foreningen NORDEN!

Nordisk Filmuge eller Nordiske filmdage er afprøvet flere steder i landet med god succes. Så der er erfaringer, som kan gives videre. Udover Sorø har lokalafdelingerne i det nordsjællandske område gennemført Nordiske Filmdage i 2006 og igen i 2008 – endda i samarbejde med lokalafdelingerne hinsidan. Her kunne købes et festivalkort, der dækkede alle filmforevisninger og skoleforestillingerne samlede i 2006 780 elever.

I forhold til skolerne har vi et meget succesrigt projekt **Norden i Bio**, der er en fælles nordisk sprogsatsning for skoler i hele Norden. Hensigten er, at eleverne skal forbedre deres nordiske sprogkundskaber ved hjælp af et filmbaseret undervisningsmateriale. Projektet gennemføres af Foreningerne Nordens Forbund (FNF) i samarbejde med de Nordiske Informationskontorer og støttes af bl.a. Nordisk Ministerråd og de tre skandinaviske filminstitutter. Undervisningsmaterialet består af en DVD med nordiske kortfilm og et helt aktuelt undervisningskompendium og en meget instruktiv hjemmeside www.nordenibio.org.

Hvordan kan vi få synlighed (forud for den nordiske filmuge)

- Nordiske film er som oftest baseret på nordiske romaner eller noveller. Det giver mulighed for at igangsætte læsekredse.
- Nordisk film giver mulighed for at inddrage den lokale boghandler i promovningen af de bøger, der ligger bag.
- Inddragelsen af biblioteket ligger også lige for.
- Er der specielle temaer i filmen/filmene, såsom mad, så engager den lokale restaurant, der kan servere menuen.
- Er der specielle geografiske baggrunde, så kan man engagere det lokale busselskab til at lave en rejse til stedet.
- Er der historiske elementer inddrages det lokalhistoriske museum med en særudstilling, der har tilknytning til filmene og gerne forbinder filmens historie til den lokale historie.
- Er der pædagogiske baggrunde (som er ganske fremherskende i nordiske film), såsom historiske stedfæstelser, geografiske ditto eller en læsbar novelle på et andet skandinavisk sprog, så egner det sig til at engagere lærerne på de lokale skoler, som så kan inddrage de forskellige elementer i undervisningen (og på den måde både få opfyldt skolens behov for tværfaglig undervisning på en konstruktiv måde og få den virkning, at denne gang bliver det børnene, der hiver forældrene med i biografen og ikke omvendt).
- Inddrag de lokale børneinstitutioner og vis nogle af de populære nordiske børnefilm (Pippi, Ronja Røverdatter, Emil fra Lønneberg) lørdag eller søndag formiddag/eftermiddag i

filmugen og forbered institutionerne på det, så de kan lege nogle af de lege, synge nogle af de sange, læse nogle af de historier, lave rollespil eller andet, der hænger sammen med filmene eller synge nogle af de sange.

Fordele ved at inddrage så mange som muligt forud er, at så sikre man også et større publikum til filmfremvisningerne, samtidig med at både voksne og børn elsker at blive inddraget.

Hvordan får vi synlighed (under den nordiske filmuge)

- De førnævnte aktiviteter fortsætter.
- Ministeren for Nordisk Samarbejde inviteres til at åbne den Nordiske Filmfestival (lykkedes i Sorø, bare sig det til ministersekretæren).
- Filmen ”Noget om Norden” om det nordiske samarbejde (9 minutter) (kan bestilles på landskontoret) kan åbne filmugen og/eller de enkelte filmarrangementer. En sjov gammel tegnefilm om det nordiske samarbejde. Filmen blev skabt på grundlag af en idé af Carl Th. Dreyer. Manuskript og tegninger er af Bent Barfod, animeringen lavet af Børge Hamber, musikken er af Hans Schreiber og indtalingen er gjort – godt – af Hannah Bjarnhof.
- De lokale eksperter holder oplæg i tilknytning til visningen af filmene om væsentlige dele af filmen ex. den lokale præst om det religiøse islæt i filmen (*Jan Guillou: Arn – tempelridderen, instruktør Peter Flinth*), musikskolelæreren om det musikalske islæt i filmen (og måske kan han øve noget af musikken sammen med sine elever, så de kan fremføre det) (*Mikael Niemi: Populærmusik fra Vittula, instruktør*

- Reza Bagher*), lokalhistorisk museum om det historiske, kokken fortæller om de kulinariske islæt (*Karen Blixen: Barbettes Gæstebud, instruktør Gabriel Axel*), dansklæreren eller bibliotekaren om den litterære baggrund (*Knut Hamsun: Sult, instruktør Henning Carlsen*), overlægen om filmens sygdomme (*Einar Már Gudmundsson: Universets engle, instruktør Fridrik Thór Fridriksson*) osv.
- Hvis en film har tilknytning til et bestemt område i nærheden af en af de nordiske venskabsbyer, så inviter en fra venskabsbyen til at fortælle om de

Vi laver en nordisk filmfestival

v./ Hans Eberholst

1. En økonomisk dødssejler.

Man skal ikke gå ind i et arbejde med at lave en nordisk filmfestival af økonomiske grunde.

Nordiske film har ikke den store økonomiske interesse inden for branchen. Det er ganske få film, der kommer ud over første række af filminteresserede. Og af disse er næsten 100 % svenske. (*Vilhelm Mobergs: Udvandrerne - Nybyggerne, Hamilton / instruktør Harald Zwart, Englegård / instruktør Colin Nutley fx*).

Hvis jeg tænker rigtig godt efter kan jeg faktisk kun komme i tanke om et par norske film, der "gik hjem", nemlig *Ingvar Arnbjørnsen: Elling, instruktør Petter Næss* og måske *Heftig og Begeistret, instruktør Knut Erik Jensen*.

De finske brødre *Kaurismäkki* har lavet en række glimrende film, men de er kun for det smalle publikum i Danmark.

særlige forhold på egnen, hvor filmen udspiller sig – eller hvis filmen handler om en ærlig højtid kan en fra venskabsbyen fortælle om det særlige ved den højtid.

- Er der politiske elementer i filmen (*Bo Widerberg: Oprøret i Ådalen*), så lad de lokale partiforeninger få en ekstraudsendelse hvad angår valgmøder.
- Prøv at invitere instruktøren af en af filmene eller en manuskriptforfatter, en skuespiller el. lign. Til at komme og fortælle om tilvirkningen af filmen.

Islandsk film er så godt som ikke eksisterende, ligeså færøsk og grønlandsk, skønt der faktisk bliver lavet udmærkede film alle steder.

Faktisk kan man sige, at selv nordiske film, der går rigtig fint i hjemlandet, ikke har den store interesse i DK. Hvorimod det ser lidt lysere ud den anden vej.

Den manglende interesse for nordiske film kan også aflæses i, at de er ret uinteressante for de store importører. Det er små importører som "Øst for Paradis" og Grand, der som regel har mod nok til at skaffe filmene til landet.

2. Jamen, hvorfor så?

Der skal altså være en anden drivkraft bag en nordisk filmfestival. Og det er selvfølgelig interessen for at slå fast, at Norden som område har en kæmpemæssig fællesmængde, kulturelt, historisk og samfundsmæssigt. Samt en endnu større foreningsmængde, når vi medregner alle

vore forskelligheder, som kan virke inspirerende. Læg så hertil den føromtalt lyst til repertoiremæssigt at være på tværs, gå mod strømmen samt en aktiv lokal afdeling af Foreningen NORDEN, så er der ikke så langt igen.

2. Arbejdet går i gang.

Samarbejdet bestod i en række kortvarige møder, hvor vi aftalte praktiske forhold og hvor de store linier blev lagt. Rent arbejdsfordelingsmæssigt blev det stort set til, at Foreningen NORDEN tog sig det ”udadvendte” (pressemeddelelse/invitation af Connie Hedegaard fx) og Victoria tog sig af fremstilling af program samt de praktiske forhold omkring festivalen.

Selve programmet blev diskuteret grundigt og skulle repræsentere Norden bredt og måtte samtidig godt være rimeligt aktuelt (altså ikke for gamle film).

Sidst men ikke mindst skulle der også være foredrag m.v. i tilknytning til filmene.

3. Selve programmet.

Kommentarer: De to første (åbningsfilmene) var lavet af to lokale gutter (i øvrigt sønner af ”gruppen”). Afslutningsfilmen var også lavet af en lokal filmmand, som hedder Michael Olsen. Ola Saltin: herboende svensker, der har arbejdet med den svenske Wallander-tv-serie.

5. Kommunikation.

Dagspressen: Tell them when, tell them what, tell them why. Pressemøde med den lokale presse. Plakater A2 ophængt overalt i byen, på biblioteker, i forretninger, i banker. I Victoria-bladet.

Overordnet: Genkendelighed i farver, layout, ingen måtte være tvivl om, at der var nordisk filmfestival i byen, helt ned til partoutkortene

6. Økonomi.

Fælles opstilling af budget.

Fordeling: fifty-fifty.

Filmleje. Åbne forestillinger. Derfor alm. Afregningsvilkår.

Trykkeudgifter.

Blomster, mad osv.

Fonde søgtes med henblik på – som det mindste – underskudsgaranti.

7. Og hvordan gik det så?

Gennemførelse forløb helt perfekt. Lige fra en meget inspireret og veltalende Connie Hedegaard over interessen for filmene og til den økonomiske fordeling. Eneste kiks var i virkeligheden afløsning af den sidste film, idet filmen simpelthen ikke var til stede – (et stigende problem i vores verden, fragsystemet fungerer simpelthen ikke godt nok).

Filmvalget tror jeg var godt med en passende blanding af lokalt og nordisk. Der mangler en finsk film. Vi ville have haft [Screaming Men](#), instruktør [Mika Ronkainen](#), men det blev til den islandske [Screaming Masterpiece](#), instruktør [Ari Alexander Ergis Magnússon](#) i stedet for.

Publikumsinteressen var svingende. Specielt på åbningsdagen var den rigtig god (omkring 100?) En enkelt film [Bang](#), [bang Orangutang](#), instruktør [Simon Staho](#)

kom der ingen til, men ellers lå tilskuertallet tilfredsstillende dvs. på mellem 30 og 50.

8. Efterbehandling.

Møde med Foreningen NORDEN.

Enighed om en ”etnisk festival” (altså ikke kun filmfestival) næste gang – gerne i samarbejde med andre foreninger, der tror, at det nytter noget at lære af hinanden og at lade sig inspirere af hinanden for på den måde at forstå hinanden bedre.

Victorias bidrag bliver selvfølgelig igen film fra den brogede verden – for filmens sprog er unikt, giver fællesoplevelser, skaber kontakt på tværs af grænser.

Ja, filmen er vel i virkeligheden et af de stærkteste kommunikationsmidler i en globaliseret verden.

Og film skal jo ses i biografen!!